

عنوان مقاله:

بررسی عوامل محیطی موثر بر فعال سازی چشمه های گردوخاک در استان ایلام

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های جغرافیای طبیعی، دوره 54، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

ساوین سحت کاشانی - گروه آلودگی هوا و گردوخاک، پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو

مهدی رهنما - گروه کاوش های جوی و فناوری های نوین، پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو

سارا کرمی - گروه شیمی جو و آلودگی هوا، پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو، تهران، ایران

عباس رنجبر سعادت آبادی - عضو هیات علمی

نوشین خدام - پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو

خلاصه مقاله:

در این مقاله چشمه های بحرانی گردوخاک در استان ایلام شناسایی و عوامل محیطی موثر بر فعال سازی هر یک از آن ها تعیین شده است. با بررسی الگوی تغییرات مکانی و زمانی وقوع گردوخاک در این استان مناطق تحت تاثیر آن ها مشخص شده است. داده های مورد استفاده شامل داده های دیدبانی ایستگاه های همدیدی استان ایلام، ضخامت نوری هواویزها که محصول سنجنده MODIS، تصویر RGB ماهواره MSG، داده های بازتحلیل شده Era5 هستند. برای انجام این مطالعه شاخص توفان گردوخاک، شاخص بادناکی و شاخص خشکسالی در بازه زمانی ۱۳۹۶-۱۳۸۱ محاسبه شده است. همچنین مدل GOCART به منظور تعیین میزان شار گردوخاک و مدل لاگرانژی HYSPLIT برای تعیین مسیر انتقال ذرات گردوخاک به کار گرفته شده اند. نتایج حاکی از آن است که چشمه گردوخاک واقع در جنوب استان ایلام در همه فصول با شدت زیاد فعال بوده و دو استان ایلام و خوزستان را تحت تاثیر قرار می دهد. چشمه گردوخاک واقع در جنوب غربی استان ایلام در فصول بهار، تابستان و پاییز فعال است و گردوخاک را به استان های ایلام و خوزستان و در بهار و تابستان علاوه بر این دو استان، به غرب استان لرستان نیز وارد می کند. همچنین بررسی سالانه فعالیت چشمه های گردوخاک نشان داد که در سال ۱۳۹۲ با شدت بیشتری نسبت به سال های دیگر فعال بوده اند.

کلمات کلیدی:

گردوخاک، استان ایلام، فرسایش بادی، ضخامت نوری هواویزها، دید افقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1581572>

